

(ร่าง ณ วันที่ 2 กันยายน 2557)

แนวทางการดำเนินงานป้องกันและควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสอีโบลา

- สถานการณ์ที่ 1: ยังไม่พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสอีโบลาในประเทศ
- สถานการณ์ที่ 2: พบผู้ป่วยเดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาด
- สถานการณ์ที่ 3: พบการระบาดภายในประเทศ

เป้าหมาย : เพื่อลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบลา

สถานการณ์ที่ 1: ยังไม่พบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าในประเทศ

เป้าหมาย : - มีการเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า
- สามารถตรวจจับการระบาดตั้งแต่แรกเริ่ม (Early detection)

มาตรการในภาพรวมของประเทศ

1. ให้คำแนะนำด้านความเสี่ยงและการป้องกันโรคแก่ผู้ที่เดินทางไปยังประเทศที่มีการระบาดและประเทศที่มีความเสี่ยง
2. เตรียมความพร้อมด้านการเฝ้าระวังโรค การวินิจฉัย และดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย รวมถึงศักยภาพการดูแลผู้เดินทางที่มาจากประเทศที่มีการระบาด ณ บริเวณสนามบิน หรือช่องทางเข้าออกทางบกที่สำคัญที่มีอาการป่วย
3. ไม่ควรมีการห้ามการเดินทางหรือการค้าโดยทั่วไป ยกเว้นการจำกัดการเดินทางที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสำหรับประเทศที่มีการแพร่ระบาด หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูง หรือพบผู้ป่วยจากประเทศที่มีการระบาด รวมทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกับประเทศที่มีการระบาด
4. สื่อสารข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเรื่องการระบาดและการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า
5. เตรียมการสำหรับการขนย้ายผู้สัมผัสโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า เช่น บุคลากรทางการแพทย์ ในกรณีที่มีการอพยพกลับจากประเทศที่มีการระบาด

Roadmap ขององค์การอนามัยโลก (ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2557)

เป้าหมาย : เตรียมความพร้อมในการเฝ้าระวังและการตอบสนองต่อโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าเต็มรูปแบบในประเทศที่มีเขตติดต่อกับประเทศที่มีการระบาดและมีศูนย์กลางการขนส่งระหว่างประเทศ ภายในหนึ่งเดือน

สำหรับประเทศอื่นๆ ที่ไม่พบการระบาด

- ❖ ให้คำแนะนำผู้ที่จะเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีการระบาด
- ❖ ระบุสถานที่แยกโรคหากพบผู้ป่วยสงสัยโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าและมีการดูแลที่เหมาะสม
- ❖ เตรียมพร้อมห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก
- ❖ การเตรียมความพร้อมใน สถานพยาบาล, โรงเรียน และบริการพื้นฐานที่จำเป็น

สำหรับประเทศที่มีเขตติดต่อกับประเทศที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า

- ❖ มีการเฝ้าระวังเชิงรุกในผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตที่ไม่ทราบสาเหตุ หรือมีไข้ในพื้นที่ชายแดน
- ❖ ให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องรวมถึงมาตรการลดความเสี่ยงต่างๆ
- ❖ มีการดูแลผู้ที่มีอาการไข้ไม่ทราบสาเหตุบริเวณด่านควบคุมโรค
- ❖ ระบุสถานที่แยกโรคหากพบผู้ป่วยสงสัยโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าและมีการดูแลที่เหมาะสม
- ❖ จัดให้มีการส่งตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานตามองค์การอนามัยโลกอย่างรวดเร็ว
- ❖ พิจารณาการเข้าร่วมทีมสนับสนุนระหว่างประเทศ ตามความเหมาะสม

สำหรับประเทศอื่นๆ ที่ไม่พบการระบาด แต่มีศูนย์กลางการขนส่งระหว่างประเทศ

- ❖ มีการดูแลผู้เดินทางที่มาด้วยอาการไข้ไม่ทราบสาเหตุบริเวณด่านควบคุมโรค และมีประวัติสัมผัสกับโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า
- ❖ ระบุสถานที่แยกโรคหากพบผู้ป่วยสงสัยโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า และมีการดูแลที่เหมาะสม

มาตรการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานต่างๆ

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
<p>การเฝ้าระวัง</p> <ol style="list-style-type: none"> ติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เตรียมความพร้อมด้านการเฝ้าระวัง การตรวจคัดกรอง การตรวจจับการระบาด การสอบสวนโรค การวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย และการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย รวมถึงศักยภาพการดูแลผู้เดินทางที่มาจากประเทศที่มีการระบาด ณ บริเวณสนามบิน หรือช่องทางเข้าออกทางบกที่สำคัญ และมีไข้ที่ไม่ทราบสาเหตุ ยังไม่มีคำแนะนำให้จำกัดการเดินทางหรือการค้าระหว่างประเทศสำหรับผู้เดินทางที่จะไปยังประเทศที่มีการระบาด และประเทศที่มีความเสี่ยง <p>การป้องกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> เตรียมประกาศเป็นโรคติดต่ออันตราย เตรียมมาตรการสำหรับการขนย้ายผู้สัมผัสโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า เช่น บุคลากรทางการแพทย์ ในกรณีที่มีการอพยพ หรือขนย้ายกลับประเทศ ศึกษาค้นคว้าวิจัยองค์ความรู้ที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรค จัดเตรียมแผนประกอบกิจการ <p>การรักษาพยาบาล</p> <ol style="list-style-type: none"> เตรียมความพร้อมในการวินิจฉัย ดูแล รักษาผู้ป่วยให้กับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งองค์ความรู้เรื่องโรค และแนวทางในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล จัดเตรียมเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย สํารองกรณีเกิดการระบาดของโรค <p>การควบคุมโรค</p> <ol style="list-style-type: none"> เปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินของกรมควบคุมโรค และเตรียมพร้อมเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินระดับกระทรวงสาธารณสุข และพร้อมรับสถานการณ์พบผู้ป่วยเดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาด เตรียมจัดหาพื้นที่แยกกักเพื่อสังเกตอาการ พื้นที่ปลอดภัย เพื่อรองรับการอพยพกรณีจำเป็น หากพบผู้ป่วยเดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาด รวมทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกับพื้นที่ที่มีการระบาด ให้ยกระดับการดำเนินการตามคำแนะนำองค์การอนามัยโลก <p>การสื่อสารความเสี่ยง</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้คำแนะนำสำหรับผู้เดินทางที่จะไปยังประเทศที่มีการระบาด และประเทศที่มีความเสี่ยง เกี่ยวกับความเสี่ยง และการป้องกันโรค สื่อสารข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเรื่องการระบาดและมาตรการ 	<p>ทุกหน่วยงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ดำเนินการเฝ้าระวังควบคุมโรคตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข จัดเตรียมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและแผนประกอบกิจการ ซ้อมแผนความพร้อม <p>กระทรวงมหาดไทย</p> <ol style="list-style-type: none"> เตรียมประกาศพื้นที่การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตาม พรบ. 2556 (ฉบับปรับปรุง) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เตรียมพร้อมเปิดกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ป.ท.ช.) เมื่อมีการระบาดภายในประเทศ ตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข เตรียมแผนการอำนวยความสะดวก กำกับ ดูแล ช่วยเหลือผู้ป่วย เตรียมแผนการอพยพ และจัดหาแหล่งพักพิงชั่วคราว สนับสนุนการฝึกซ้อมแผนเตรียมการระบาดของโรค ของประเทศ <p>กระทรวงกลาโหม</p> <ol style="list-style-type: none"> อำนวยความสะดวก ประสานงาน สั่งการ กำกับดูแลการปฏิบัติของส่วนราชการ สนับสนุนการฝึกซ้อมแผนรับการระบาดของโรค สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรค <p>กระทรวงคมนาคม</p> <ol style="list-style-type: none"> กำหนดมาตรการที่เหมาะสม ในการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ อำนวยความสะดวกการเดินทางในเส้นทาง และยานพาหนะให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในเส้นทางที่รับผิดชอบ <p>กระทรวงแรงงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดเตรียม จัดหาแรงงานที่มีความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาภัย ร่วมสนับสนุนในการพัฒนาและคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการ คุ้มครองดูแลสวัสดิการแรงงาน การประกันสังคม จัดการด้านพัฒนากฎหมายและสวัสดิการแรงงานในภาวะวิกฤติ <p>กระทรวงพาณิชย์</p> <ol style="list-style-type: none"> เตรียมแผนการจัดการให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ เตรียมแผนจัดระบบการปันส่วนและควบคุมสินค้าในภาวะขาดแคลน <p>กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดทำ และสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสื่อสาร จัดช่องทางการสื่อสารหลัก ช่องทางสื่อสารสำรอง เพื่อใช้ในภาวะฉุกเฉิน สนับสนุนกำลังคนเพื่อบริหารจัดการติดต่อสื่อสารได้ตลอดระยะเวลา <p>สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p> <ol style="list-style-type: none"> รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ป้องกันโรคติดต่อไวรัสอีโบล่า	<p>2. ประเมินสถานการณ์ วางแผนปฏิบัติการ เตรียมจัดกำลังปฏิบัติ เตรียมการอำนวยความสะดวก ให้การสนับสนุน แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยปฏิบัติการ</p> <p>3. จัดระบบจราจร และให้การช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย</p> <p>4. ดูแลการดำเนินงานของด่านตรวจคนเข้าเมือง</p> <p>กระทรวงยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงแก้ไขและเสนอกฎหมาย เพื่อลดการแพร่กระจายของโรค <p>กระทรวงวัฒนธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม และจิตสาธารณะ ในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค <p>กระทรวงการคลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนงบประมาณ และอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อการเตรียมความพร้อมและตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน <p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เตรียมแผนการฟื้นฟูจิตใจให้แก่ผู้ประสบภัย <p>กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2. สนับสนุนการจัดการความรู้แก่หน่วยงาน และเครือข่ายวิจัย 3. สนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และพัฒนาเครื่องมือ รวมทั้งยาและวัคซีน <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เผื่อระวังป้องกัน ควบคุมโรคในสัตว์ สัตว์ป่า สัตว์นำเข้ามาจากต่างประเทศ 2. ควบคุม ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสัตว์ ซากสัตว์ 3. มีระบบการเตือนภัยของโรคในสัตว์ <p>กระทรวงการต่างประเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการป้องกัน ควบคุมโรค และรักษาสิทธิประโยชน์ของประเทศ 2. สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อนานาชาติเกี่ยวกับสถานการณ์โรคในประเทศ 3. จัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ <p>กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว 2. ประสานงานและเชื่อมโยงบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านสื่อออนไลน์ 3. จัดมาตรการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวผู้ประสบภัย <p>สำนักนายกรัฐมนตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	ภาคเอกชน องค์กรเอกชน สมาคมและมูลนิธิอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน - ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ

สถานการณ์ที่ 2 : กรณีพบผู้ป่วยเดินทางมาจากประเทศที่มีการระบาด รวมทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกับพื้นที่ที่มีการระบาด

เป้าหมาย : สามารถควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาอย่างรวดเร็ว (Rapid Containment)

มาตรการในภาพรวมของประเทศ

1. จัดระบบเฝ้าระวังสำหรับผู้ป่วยที่มีไข้หรือผู้เสียชีวิต ซึ่งไม่สามารถระบุสาเหตุได้ จัดระบบการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผีอกบรมบุคลากรทางการแพทย์ และระบบการสอบสวน ป้องกัน ควบคุมโรค
2. หากพบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา หรือผู้สัมผัสโรค หรือผู้เสียชีวิตที่มีไข้และไม่สามารถระบุสาเหตุได้ ควรรีบสอบสวนโรค ดูแลรักษาพยาบาล ตรวจวินิจฉัยโรค ติดตามผู้สัมผัสอย่างรวดเร็วภายใน 24 ชั่วโมง
3. หากพบการแพร่ระบาดของโรคนี้ ให้ยกระดับการดำเนินการตามคำแนะนำสำหรับประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

Roadmap ขององค์การอนามัยโลก (ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2557)

เป้าหมาย : หยุดการระบาดภายใน 8 สัปดาห์ หลังจากพบผู้ป่วยรายแรก

- ❖ เริ่มต้นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รายงานทันทีที่พบผู้ป่วยผ่าน IHR Focal point ให้องค์การอนามัยโลกประจำภูมิภาค
- ❖ เปิดศูนย์ปฏิบัติการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน มีการสื่อสารความเสี่ยง
- ❖ มีการตอบสนองต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา มีการใช้แนวทางป้องกันและควบคุมการติดเชื้อตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก
- ❖ ห้ามการเดินทางในผู้ป่วยและผู้สัมผัส (ยกเว้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์)

มาตรการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานต่างๆ

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
<p>การเฝ้าระวังโรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประกาศเป็นโรคติดต่ออันตราย 2. ดำเนินการการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค การตรวจคัดกรองและสอบสวนโรค 3. พื้นที่ที่ยังไม่พบผู้ป่วยให้จัดระบบเฝ้าระวัง เตรียมห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน สร้างความตระหนัก และฝึกอบรมให้กับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ในเรื่องแนวทางปฏิบัติด้านป้องกันควบคุมการติดเชื้อ และสร้างทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว 4. พื้นที่ที่ตรวจพบผู้ป่วยสงสัย/ยืนยัน หรือผู้สัมผัสกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา หรือกลุ่มผู้เสียชีวิตที่เป็นไข้ไม่ทราบสาเหตุให้ถือปฏิบัติเป็นภาวะฉุกเฉินทางด้านสาธารณสุข และให้ดำเนินการสอบสวนโรคและควบคุม โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาทันทีภายใน 24 ชั่วโมงตามแนวทางการดูแลผู้ป่วยและการติดตามผู้สัมผัส 5. ประเมินสถานการณ์และปรับแนวทางการแก้ไขปัญหาเป็นระยะ <p>การป้องกันโรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมความพร้อมด้านการแพทย์ สถานพยาบาล แนวทางการรักษา 	<p>ทุกหน่วยงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการเฝ้าระวังควบคุมโรคตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข 2. ดำเนินการตามแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและแผนประกอบกิจการ <p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคในสัตว์ สัตว์ป่า สัตว์นำเข้ามาจากต่างประเทศ 2. ควบคุม ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสัตว์ ชากสัตว์ <p>กระทรวงมหาดไทย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประกาศพื้นที่การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตาม พ.ร.บ. 2556 (ฉบับปรับปรุง) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ 2. ประสานงาน สั่งการ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานระดับจังหวัดและท้องถิ่น <p>กระทรวงกลาโหม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประกาศพื้นที่การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตาม พ.ร.บ. 2556 (ฉบับปรับปรุง) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เตรียมพร้อมเปิดกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.) เมื่อมีการระบาดภายในประเทศ ตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
<p>เวชภัณฑ์ PPE, Lab สำหรับการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในโรงพยาบาล</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ศึกษาค้นคว้าวิจัยองค์ความรู้ที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรค ดำเนินการตามแผนประคองกิจการ <p>การรักษาพยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> ดูแลรักษาพยาบาล ตรวจวินิจฉัยโรคอย่างรวดเร็วภายใน 24 ชั่วโมง <p>การควบคุมโรค</p> <ol style="list-style-type: none"> เปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินของกรมควบคุมโรคทุกวัน และเตรียมพร้อมเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินระดับกระทรวงสาธารณสุข การบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาจัดทำพื้นที่แยกกักเพื่อสังเกตอาการ พื้นที่ปลอดภัย เพื่อรองรับการอพยพ ประกาศภาวะโรคระบาด/ประกาศเขตติดโรค ยกระดับการควบคุมโรคตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกสำหรับประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า <p>การสื่อสารความเสี่ยง</p> <ol style="list-style-type: none"> การสื่อสารความเสี่ยงและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ จัดระบบการเยียวยาฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วยและครอบครัว 	<ol style="list-style-type: none"> อำนาจการประชาสัมพันธ์ โดยใช้เครื่องมือของส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม หรือผ่านสื่อมวลชนอื่นๆ <p>กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี <p>กระทรวงการต่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อนานาชาติประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์โรคในประเทศ และจัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ <p>สำนักนายกรัฐมนตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน <p>กระทรวงคมนาคม</p> <ul style="list-style-type: none"> กำหนดมาตรการที่เหมาะสม ในการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ <p>กระทรวงแรงงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> ร่วมสนับสนุนคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการกิจการที่เกี่ยวข้อง <p>กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัย</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านสุขอนามัย <p>สถาบันอุดมศึกษา (โรงพยาบาลสังกัดคณะแพทยศาสตร์)</p> <ul style="list-style-type: none"> รักษาพยาบาลผู้ป่วย พร้อมทั้งเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล <p>กระทรวงพาณิชย์</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ จัดระบบการปันส่วนและควบคุมสินค้าในภาวะขาดแคลน <p>กระทรวงพลังงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดหาและผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงและพลังงาน ให้เพียงพอต่อความต้องการในการป้องกัน แก้ไข เตรียมพร้อมรับปัญหา <p>กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดทำ และสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสื่อสาร จัดช่องทางการสื่อสารหลัก ช่องทางสื่อสารสำรองเพื่อใช้ในภาวะฉุกเฉิน สนับสนุนกำลังคนเพื่อบริหารจัดการติดต่อสื่อสารได้ตลอดระยะเวลา กับพื้นที่ภายนอก เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเวลา <p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <ul style="list-style-type: none"> ฟื้นฟูจิตใจผู้ป่วย และญาติเพื่อลดความกลัว ความกังวลต่างๆ <p>สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p> <ol style="list-style-type: none"> ประเมินสถานการณ์ วางแผนปฏิบัติการ เตรียมจัดกำลังปฏิบัติ เตรียมการอำนวยความสะดวก ให้การสนับสนุน แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยปฏิบัติการ ดูแลการดำเนินงานของด่านตรวจคนเข้าเมือง

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	<p>กระทรวงยุติธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงแก้ไขและเสนอกฎหมาย เพื่อลดการแพร่กระจายของโรค 2. ให้ความเป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนโดยสอดคล้องกับสถานการณ์ การระบาด <p>กระทรวงวัฒนธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม และจิตสาธารณะ ในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค <p>กระทรวงการคลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนงบประมาณ และอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ <p>กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว <p>ภาคเอกชน องค์กรเอกชน สมาคมและมูลนิธิอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานภาครัฐ

สถานการณ์ที่ 3 พบการระบาดภายในประเทศ

เป้าหมาย : - ควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า

- ลดการเสียชีวิต และบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า

มาตรการในภาพรวมของประเทศ

- กระทรวงมหาดไทยพิจารณาการประกาศพื้นที่การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามพรบ.พ.ศ.2556 (ฉบับปรับปรุง) โดยคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข ให้มีการกำหนดบุคลากรที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ ขั้นตอนการควบคุมการระบาด เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ประเทศสามารถดำเนินการในการควบคุมโรคได้อย่างรวดเร็ว มีการดำเนินการจัดหาเงินทุนในภาวะฉุกเฉินเพื่อดำเนินการรักษา มีการใช้ มาตรการที่จำเป็นทั้งหมดในการดูแลสุขภาพ

- **เปิดกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติภายใต้การบัญชาการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือนายกรัฐมนตรี** ให้การสนับสนุนด้านการประสานงานเครือข่าย และข้อมูล รวมทั้งการรักษาความปลอดภัย การเงิน และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบมาตรการในการควบคุมสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าอย่างครอบคลุม โดยมาตรการเหล่านี้จะต้องรวมถึงการป้องกันและการควบคุมการติดเชื้อ การรับรู้ของชุมชน การเฝ้าระวัง ความแม่นยำของการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ การติดตามและควบคุมผู้สัมผัส การดูแลผู้ป่วยและการสื่อสารข้อมูลที่ต้องการระหว่างประเทศอย่างเหมาะสมและทันเวลา

- รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขและผู้บริหารสาธารณสุขระดับต่างๆ เป็นผู้นำในการตอบสนองต่อการระบาดของอีโบล่า โดยเข้าถึงชุมชนที่ได้รับผลกระทบ และจัดศูนย์สำหรับการรักษาพยาบาล

- **สร้างความมั่นใจและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างเต็มที่** ผ่านผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการระบุผู้ป่วย การติดตามผู้สัมผัส และการศึกษาความเสี่ยง ประชาชนควรตระหนักถึงประโยชน์ของการรักษาในเบื้องต้น

- **จัดให้มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่เพียงพอ** โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (PPE) บุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ทางห้องปฏิบัติการ พนักงานทำความสะอาด บุคลากรที่ฝังศพ และบุคลากรอื่นๆ ที่ต้องสัมผัสกับผู้ติดเชื้อหรือวัสดุที่ปนเปื้อน

- **จัดการดูแลรักษาให้มีคุณภาพ** จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และการช่วยเหลือดูแลสุขภาพจิตใจให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อลดอัตราการอพยพของประชาชน สำหรับมาตรการพิเศษอื่นๆ เช่นการแยกกักผู้สัมผัส จะพิจารณาดำเนินการตามความจำเป็น

- **สร้างความมั่นใจให้แก่ บุคลากรทางการแพทย์** โดยมีมาตรการด้านความปลอดภัยมีชุดป้องกัน (PPE) อย่างเพียงพอมีค่าตอบแทนตามความเหมาะสม สำหรับผู้ที่ปฏิบัติงานภายใต้สภาวะเสี่ยงอันตราย มีการให้ความรู้การอบรมเรื่องการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเอง (PPE)

- **จัดศูนย์การรักษาพยาบาล และห้องปฏิบัติการสำหรับตรวจวินิจฉัยโรคที่อยู่ใกล้กับพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคมามากที่สุด** มีเจ้าหน้าที่และเครื่องมือที่จำเป็นรองรับอย่างเพียงพอกับปริมาณผู้ป่วย เพื่อให้เจ้าหน้าที่และผู้ป่วยมีความปลอดภัยซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองอยู่เสมอ

- **คัดกรองผู้เดินทางขาออกระหว่างประเทศที่อยู่ในสนามบิน ท่าเรือ และพื้นที่ชายแดน** สำหรับคัดกรองผู้ที่มีอาการไข้ไม่ทราบสาเหตุที่อาจจะเป็นโรคติดเชื้ออีโบล่า ซึ่งในการคัดกรองอย่างน้อยต้องมีการสอบถาม การวัดอุณหภูมิ

หากมีไข้ให้ประเมินความเสี่ยงว่าอาจติดเชื้อไวรัสอีโบล่า ซึ่งหากได้รับการยืนยันว่าเป็นโรคติดเชื้ออีโบล่าแล้ว ไม่ควรอนุญาตให้มีการเดินทาง เว้นแต่เป็นการเดินทางเพื่อการรักษาพยาบาล

- ไม่ควรให้มีผู้ที่สัมผัสโรคหรือติดเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าเดินทางระหว่างประเทศ ยกเว้นเป็นการเดินทางเพื่อการรักษา เพื่อลดความเสี่ยงการแพร่กระจายของโรคติดเชื้ออีโบล่าออกสู่ภายนอกประเทศ

- ผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันว่าติดเชื้อไวรัสอีโบล่าจะต้องถูกแยกและรักษาที่หน่วยรักษาพยาบาล โดยไม่ให้มีการเดินทางทั้งในและนอกประเทศ จนกว่าจะมีทดสอบผลจำเพาะ 2 วิธี ซึ่งตรวจห่างกัน 48 ชั่วโมง ให้ผลลบ

- ผู้สัมผัสโรค (ไม่รวมบุคลากรทางการแพทย์ และเจ้าหน้าที่ทางห้องปฏิบัติการที่มีการป้องกันการติดเชื้ออย่างเหมาะสม ควรได้รับการเฝ้าระวังอาการทุกวัน จำกัดการเดินทางในประเทศ และห้ามเดินทางระหว่างประเทศจนกว่าจะครบ 21 วันหลังการสัมผัสเชื้อ

- สำหรับผู้ป่วยที่เข้าข่ายหรือผู้ป่วยสงสัย ควรมีการแยกผู้ป่วยทันที มีการจำกัดการเดินทาง จนกว่าจะมีการระบุได้ว่าเป็นผู้ป่วยยืนยันหรือผู้สัมผัส

- ให้ความรู้ผู้ประกอบการพิธีศพ มีการคำนึงถึงครอบครัวผู้เสียชีวิต วัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ รวมถึงกฎหมายด้านสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อลดความเสี่ยงของการติดเชื้อ ห้ามเคลื่อนย้ายศพต้องสงสัย ผู้ป่วยเข้าข่าย หรือผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าข้ามประเทศ ยกเว้นมีการจัดการด้านชีวอนามัยที่สาถลยอมรับ

- มีการเตรียมการบริการทางสุขภาพสำหรับลูกเรือ และเจ้าหน้าที่สายการบิน ได้ทันท่วงที และมีการทำงานร่วมกันกับสายการบิน และอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสาร มีการติดต่อสื่อสาร และมีการจัดการผู้โดยสารที่มีอาการป่วยภายใต้กฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR 2005) มีกลไกการติดตามผู้สัมผัส เมื่อต้องการข้อมูลเกี่ยวกับผู้โดยสาร

- ควรมีการเลื่อนการรวมตัวของคนหมู่มากจนกว่าจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าได้

Roadmap ขององค์การอนามัยโลก (ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2557)

เป้าหมาย : หยุดการระบาดของ Ebola ในประเทศที่ได้รับผลกระทบ ภายใน 6-9 เดือน และป้องกันการแพร่ระบาดระหว่างประเทศ

- ❖ **สถานพยาบาล** : เน้นการป้องกันและการควบคุมการติดเชื้อ การเฝ้าระวัง การวินิจฉัย การจัดการศพที่ถูกต้อง การค้นหาผู้สัมผัสโรคและลดความเสี่ยง
- ❖ **ในชุมชน** : ป้องกันการติดเชื้อในชุมชน การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกายที่เหมาะสม เชื่อมโยงข้อมูลทางระบาดวิทยากับห้องปฏิบัติการ
- ❖ **การเดินทาง**: ห้ามการเดินทางในผู้ป่วยและผู้สัมผัส (ยกเว้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์) ให้มีการคัดกรองผู้โดยสารขาออก สายการบินดำเนินการตามมาตรการสายการบินของรัฐ
- ❖ **ประคองกิจการในบริการสาธารณะที่จำเป็น** การดูแลความเป็นอยู่ในพื้นที่ควบคุมโรค และลดการรวมตัวของคนหมู่มาก

มาตรการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานต่างๆ

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
การเฝ้าระวังโรค 1. ประกาศเป็นโรคติดต่ออันตราย 2. ดำเนินการการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค การตรวจคัดกรองและสอบสวนโรค 3. ประเมินสถานการณ์และกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	ทุกหน่วยงาน 1. ดำเนินการเฝ้าระวังควบคุมโรคตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข 2. ดำเนินการตามแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและแผนประคองกิจการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1. เฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคในสัตว์ สัตว์ป่า สัตว์นำเข้ามาจากต่างประเทศ

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
<p>การป้องกันโรค</p> <ol style="list-style-type: none"> เตรียมความพร้อมด้านการแพทย์, สถานพยาบาล, แนวทางการรักษา, เวชภัณฑ์, PPE, Lab สำหรับการดูแลผู้ป่วยติดเชื้อในโรงพยาบาล ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ศึกษาค้นคว้าวิจัยองค์ความรู้ที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรค ดำเนินการตามแผนประคองกิจการ <p>การรักษาพยาบาล</p> <ol style="list-style-type: none"> ดูแลรักษาพยาบาล ตรวจวินิจฉัยโรค ติดตามผู้สัมผัสอย่างรวดเร็วภายใน 24 ชั่วโมง <p>การควบคุมโรค</p> <ol style="list-style-type: none"> เปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินของกรมควบคุมโรคทุกวัน และเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินระดับกระทรวงสาธารณสุข การบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาจัดทำพื้นที่แยกกักเพื่อสังเกตอาการ พื้นที่ปลอดภัย เพื่อรองรับการอพยพ ประกาศภาวะโรคระบาด/ประกาศเขตติดโรค ยกระดับการดำเนินการตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลกสำหรับประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า <p>การสื่อสารความเสี่ยง</p> <ol style="list-style-type: none"> การสื่อสารความเสี่ยงและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ จัดระบบการเฝ้าระวัง พื้นที่สุขภาพจิตในของผู้ป่วยและครอบครัว 	<ol style="list-style-type: none"> ควบคุม ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสัตว์ ชากสัตว์ <p>กระทรวงมหาดไทย</p> <ol style="list-style-type: none"> ประกาศพื้นที่การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามพรบ. พ.ศ. 2556 (ฉบับปรับปรุง) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ประสานงาน สั่งการ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานระดับจังหวัด และท้องถิ่น <p>กระทรวงกลาโหม</p> <ol style="list-style-type: none"> เปิดกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.) ตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรค อำนวยความสะดวกประชาสัมพันธ์ โดยใช้เครื่องมือของส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม หรือผ่านสื่อมวลชนอื่นๆ <p>กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี <p>กระทรวงการต่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อนานาชาติประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์โรคในประเทศ และจัดทำรายงานประเมินผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ <p>สำนักนายกรัฐมนตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน <p>กระทรวงคมนาคม</p> <ul style="list-style-type: none"> กำหนดมาตรการที่เหมาะสม ในการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ <p>กระทรวงแรงงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> ร่วมสนับสนุนในการพัฒนาและคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการ กิจการที่เกี่ยวข้อง <p>กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัย</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านสุขอนามัย <p>สถาบันอุดมศึกษา (โรงพยาบาลสังกัดคณะแพทยศาสตร์)</p> <ul style="list-style-type: none"> รักษาพยาบาลผู้ป่วย พร้อมทั้งเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล <p>กระทรวงพาณิชย์</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ จัดระบบการปันส่วนและควบคุมสินค้าในภาวะขาดแคลน <p>กระทรวงพลังงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดหาและผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงและพลังงาน ให้เพียงพอต่อความต้องการในการป้องกัน แก้ไข เตรียมพร้อมรับปัญหา <p>กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p>

กระทรวงสาธารณสุข	หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
	<p>1. จัดทำ และสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสื่อสาร</p> <p>2. จัดช่องทางการสื่อสารหลัก ช่องทางสื่อสารสำรองเพื่อใช้ในภาวะฉุกเฉิน</p> <p>3. สนับสนุนกำลังคนเพื่อบริหารติดต่อสื่อสารได้ตลอดระยะเวลา กับพื้นที่ภายนอก เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเวลา</p> <p>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่จิตใจผู้ป่วย และญาติเพื่อลดความกลัว ความกังวลต่างๆ <p>สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p> <p>1. ประเมินสถานการณ์ วางแผนปฏิบัติการ จัดกำลังปฏิบัติ อำนาจการให้การสนับสนุน แลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยปฏิบัติการ</p> <p>2. ดูแลการดำเนินงานของด่านตรวจคนเข้าเมือง</p> <p>กระทรวงยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ความเป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนโดยสอดคล้องกับสถานการณ์ การระบาด <p>กระทรวงวัฒนธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม และจิตสาธารณะ ในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค <p>กระทรวงการคลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนงบประมาณ และอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ <p>กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยว <p>ภาคเอกชน องค์กรเอกชน สมาคมและมูลนิธิอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานภาครัฐ